

de lede under Næringsforger, men at det havde været deres Ønske at blive i deres Kald. Denne Ændring vil kunne raade Bod paa en Del af disse Klager, da derved nogle Præsters Indtægter ville blive en Del forøgede, uden at de behøve at flytte. Dertil kommer et andet Moment, nemlig, at naar den lovgivende Magt har sagt, at den mindste Lønning for en Præst maa være 2000 Kr. foruden Bolig og noget Jord, saa forekommer det mig, at man har en Forpligtelse til snarest mulig at sørge for, at de Præster, der ikke have saadanne Indtægter, dog erholde saadanne Indtægter, som ere de mindste, man anser for passende Lønning for en Præst. Derimod vil jeg gjerne indrømme, at efter de Udtalelser, der kom fra den høitærede Minister igaar om Fordelingen af Embederne, kan dette Forslag vistnok behøve nogle Begrænsninger, da det ellers kunde blive Tilfældet, at en Mand, som nylig var kommen i et lille Embede, var kommen i et Embede, som efter Fordelingen af Præstestaldene i Lønningsklasser vilde være af de maaste endogsaa meget høit lønede Kald; der vil altsaa være en Urimelighed i, at en Mand, som kun saa kort havde været i præstelig Gjerning, saa pludselig skulde, paa Grund af Fordelingen af Kaldene i Lønningsklasser, kunne opnaa at faae en Lønning af samme Størrelse, som de have, der ere bedst lønede. Jeg tror derfor vistnok, at Forslaget til 3die Behandling kunde behøve nogen Modifikation; men jeg vilde ønske, at Thinget vilde vedtage det, for at man derved kunde faae slaaet fast, at Tanken var rigtig, og da vilde Udvalget vel nok begrænde Bestemmelsen saaledes, at den kunde passere. Men bortset fra dem, der have Embeder, som, naar de komme ind under Loven, vilde være af de lavest lønede, kan der vistnok tænkes mange Tilfælde, hvor det vilde være haardt for Ministeren, at han ikke havde Velighed til at kunne anvende Loven. Det forekommer mig at maatte være ønskeligt, at Ministeren lader Præster komme ind under Loven, naar de ved at komme ind under den, ikke blive anderledes stillede, end at de faae en Løn, som passede til de Embeder, som Ministeren vil tildele dem, naar de søgte derom. Det forekommer mig derfor, at der var nogen Grund til at gjøre Noget i den Retning, som Mindretallet har foreslaaet. Med Hensyn til, hvad Flertallet har udtalt i sin Betænkning, og hvad den ærede Ordfører omtalte, at det vilde volde en saa stor Udgift, at den ærede Ordfører endogsaa mente, at Fonden gik fallit, tror jeg dog ikke, at disse Udgifter vilde blive i den Grad betydelige, men at Fonden vel maa kunne bære dem, om den ogsaa maatte laane Penge for at kunne det. Men det er den ærede Minister jo ogsaa, efter hvad han har udtalt i Lørdags, vistnok beredt paa, at der i alt Fald i Begyndelsen maa behøves noget Laan, og om det ogsaa skulde være saa, forekommer det mig, at det er en saa

retfærdig og billig Handling at lade dem, der nu sidde i Embeder, som ere lønede under de laveste Satser, komme ind under bedre Vilkaar, at, om der ogsaa skulde gjøres nogen Opoffrelse fra Statens Side i denne Retning, bør det ske. — Der er stillet et Ændringsforslag af Udvalgets Flertal med Hensyn til Offeret. Jeg skal nu villig indrømme Flertallet, at det er noget misligt, at Offeret skal vedblive i nogle Sogne, naar det ophører i andre; at det vel kan give Grund til Misforøielse, at det vedbliver i et Sogn, naar dettes Beboere se, at i alle Naboer og Sogne ere Folk bleve fri for det tvungne Offer; men jeg tror, at saaledes som dette Ændringsforslag er stillet, rammer det egentlig ikke, hvad det skulde ramme. Det, som vedbliver, er det frivillige Offer, medens det tvungne falder bort. Ændringsforslaget gaar nu ud paa at omfatte Offeret til en aarlig Afgift; men denne aarlige Afgift er jo ikke lige med det tvungne Offer, men lige med det Offer, som bliver ydet af Sognet. Det vilde jo være en fuldstændig Umulighed at faae oplyst, hvor meget det tvungne Offer egentlig kan siges at udgjøre. Der er vistnok ingen Præst, der vil kunne opgive, hvor stor en Part af Offeret han maa betragte som Følge af Offertvungen, og hvor meget han maa betragte som frivillig givet ud over, hvad Enhver er forpligtet til at give. Dertil kommer, at, naar man ser paa Embedsindtægternes Angivelse, naar Præstestald staa opslaaede vakante, viser der sig en meget stor Forskjel paa Offerets Størrelse. Jeg har saaledes i disse Dage set, at ved et af de mindste Kald var Offeret sat til 900 Kr., hvorimod det ved et meget stort Kald var sat til 450 Kr. Hvorfra skriver sig nu denne store Forskjel? I Reglen derfra, at, hvor der gives det store Offer, har Sognet en Præst, som Beboerne ønske at beholde, som de elste og ønske at gjøre Noget til Gode, og som oftest vide de, at han trænger til Indtægter, og yde derfor Offeret med Glæde. Naar nu en saadan Præst har været i et Kald, og Offeret ansættes til en fast aarlig Afgift, skal altsaa Sognet, indtil de 450 Kald blive besatte efter Loven, yde et større aarligt Bidrag, end der paa nogen Maade vilde tilkomme det dels i Forhold til, hvad andre Sogne maa give, og dels efter, hvad de selv maatte give, dersom de ikke havde haft en Præst, som de netop offrede Meget til. Dertil kommer fremdeles, at der jo er Præster, som have mange Sognebaandsløvere. Saadanne Sognebaandsløvere give i Reglen gode Offre. Det vil jo imidlertid være umuligt for en Præst at sige, hvad han paa en Hvitbidsdag har faaet af Sognebaandsløverne, og hvad han har faaet af Sognets Beboere. Skal da Sognet fremtidig, fordi en Præst har haft Sognebaandsløvere, betale et større aarligt Bidrag end det, som svarer til det Offer, Sognets Beboere have ydet? Jeg tror derfor, at man kan sige, at dette Forslag rammer ikke det Rette; thi det